

شش‌ش‌کان به سه‌ردمی ئستا چیمان په‌د‌ن؟ . نه‌جم‌دین فارس ده‌سن

چه‌مک و مه‌هامی شش‌ش، به‌پ‌ی‌ی‌وتی مه‌ژوو، جگه‌ له‌وی ته‌گ‌شتن وخواستی جیاوازی به‌پ‌ی‌ی‌سه‌ردم‌کانی دیاریکراوه‌، خواست و وویستی گ‌انی جیاوازی له‌ خ‌گرتوو. یان سپاردوی‌تیه‌ ده‌ست گروپ‌کی تر، مه‌مان ه‌ستی چینای‌تی و به‌رژ‌وه‌ندخوازی و خ‌پ‌رستی له‌ا‌بردوویان ه‌بووه‌. سه‌ر‌تای دروست بوونی نا‌زای‌تی و شش‌ش، به‌ سه‌ر‌تای دروست بوونی فرماسیه‌نی که‌مه‌لای‌تی چینای‌تی ده‌گ‌گ‌ت‌وه‌. له‌به‌ر ئ‌وه‌ی ه‌موو کردار‌کی به‌ ئازارو نای‌کسان، په‌رچه‌کردار‌کی دژوو په‌چه‌وان‌نای ه‌بووه‌ و ه‌یه‌. ئ‌مه‌ش گ‌انی له‌ووی چه‌نای‌تی و چه‌ندای‌تیه‌وه‌ به‌دوای خ‌یدا ه‌ناوه‌. سه‌ردم‌می که‌نی گ‌گ‌یوه‌ به‌ سه‌ردم‌می نو، وپ‌ی‌ی‌ندی که‌مه‌لای‌تی و ئ‌ابووری نو‌ی به‌ره‌م ه‌انیوه‌. گ‌انی ماددی مه‌ژوو، چه‌ند فرماسیه‌نه‌کی ئ‌ابووری که‌مه‌لای‌تی جیاوازی به‌ره‌م ه‌ناوه‌، تا گ‌گ‌شتوو‌نه‌ ئ‌ستای سه‌رمای‌داری. کرداری چه‌وساوه‌کان و مللانه‌ی چینای‌تی له‌ ناو په‌رس‌ی به‌ره‌م ه‌نان و شش‌ش‌وه‌ کار‌کت‌ری دروست بوونی ه‌لوم‌رجی نو‌یه‌، به‌رد‌وامیش ده‌به‌ت تا سیسته‌می جیاوازی چینای‌تی که‌تایان ده‌ت.

ه‌کاری جیاواز جیاواز ئ‌اگری شش‌ش‌یان ه‌گ‌یرساندوو له‌ مه‌ژوودا، ه‌کار‌کانیش به‌پ‌ی‌ی‌سه‌ردم‌ جیاوازه‌کان ده‌گ‌گ‌ت‌وه‌، به‌هم داخوازی به‌ ی‌کسانی وماف و ئ‌ازادی‌کان، خ‌ای هاوب‌شی ه‌موو شش‌ش‌کان بووه‌. به‌پ‌ی‌ی‌به‌واو به‌چونی ز‌ر‌که‌ له‌بیرمه‌ندانی مه‌ژوو جیاوازه‌کان و به‌پ‌ی‌ی‌سه‌ردم‌کانیان، له‌وودانی شش‌ش به‌ چه‌ند ه‌کار‌که‌ ده‌ستنیشان ده‌که‌ن، ول‌کدانه‌وی جیاوازیان به‌کردوو.

بیروبه‌واجیاوازه‌کان له‌مه‌ژوودا له‌ باری‌ودانی شش‌ش‌وه‌:

ئه‌فلاتون ۴۰۰سا‌ په‌ش‌زایین، به‌وای وایه‌، کات‌که‌ مر‌ف له‌ووب‌ووی چه‌وسانه‌وه‌ وئ‌ازاری برس‌تی وس‌رماو چه‌ندین ج‌ری ئ‌ازاردان ده‌به‌ت‌وه‌، ئ‌گ‌رسزای‌کی له‌وابوو، ئ‌وا به‌ووی ده‌سه‌له‌اتدا شش‌ش‌ به‌رپاناکات، به‌هم ئ‌گ‌ر زانی قوربانی ده‌ستی ز‌رداریه‌، ئ‌وا به‌توو‌یه‌کی په‌اوپ‌ له‌ ه‌ه‌چ‌ون وداچ‌ون شش‌ش‌ به‌رپاد‌کات، ته‌ده‌که‌شت له‌ په‌ناوی ئ‌وه‌ی خ‌ی په‌ی دادپ‌رو‌رانه‌یه‌. ه‌موو

ناحیه تیکان ترحم مول دکات تا سرک وتن بدست دهانت.....
به پی بی وای ئرست ک خوندکاری ئفلاتون بوو، له ه موو
جرکانی حکومت وده سالت کاند (ئلیگارش، دیموکراسی،
ئرست کراسی، ...)، مر فکان شش برپائ ککن له پناوی
بدسته نانی ی کسانیدا. له ی نانی کندا بهزکردن وای پرجمی
نازادی و ی کسان دخوازی چین کانی خوار وای ک مگای ی نانی کان
بوو.

له دواي ئ و س رد م س رد می ئیسلام دت، به و او به چون کان له
ئیسلامدا له م شش، هر هاتنه در و یک له ما، خپشانندان و
ژان سر شقام کان و میدانه کانی شار، به مانای در به ینی تو یی
ونه مانی س بهر پشودر ئی و بهر گگرتن دت. به م له بهر ئ وای ئاینی
ئیسلام خای به ک تا ئاینی ئاسمانی دزانته، هر ه سوک و تیک ک دژ
به حوکم وده سالتی خلیفای مسو مانان بکرت به ناشرعی و به دژی
اسپارد کانی خوای له ق م ددن، و دژی ده و ستنده و و م م
دخوازی کانی خیک ناده نو، و کو ئ وای له م ژووی ئ وده سالتانای
خلافه ت کانی ئیسلامدا وویان داو.

بیریارانی س دای حقد و س د کانی دواتر ته وانینه کانیان ج راو
جرن. به نمونه، له لای جن لک، مافی بهر نگاری و شش، به ئ و
دگگانه تده، ک دده سالتدار به شو و یک کی ناشرعی به یاری مانده وای
دات و جبه ج دکات. واتر ئ گگر دده سالتات شرعی ته ه بوو،
پوشت ناکات شش به و یاندا بهر پاکرت ه تا ئ گگر دده ش بهت.
شرعیته پدان به ه ای دنگی خیک و دروست دت، و م رج نی
ه موو شرعیته پدانیک است و دروستی و عدالتی دده سالت پشان
بدات.

باک نین، به وای وای، ک تایه نان به داگیرکاری وک م گای
چوسنده، له گگی ته ک شانی ششگگانه نو دت، و ک تایی نایته
ئ گگر ه موو س رکردای تیکان له ناو نده کاند ه نه و شته و.
شش، هاندانی ه موو شارک و ه موو گوندک و ه موو ک م نه کان،
به بهر پاکردنی ج ننگ تایه تیکانی خیان. له سر مر فکان پوشته
، که به جگله بهر نگاریکردنی سوپا ک خا و نی یک
س رکردای ته، شش به ه چون س داریه ششگگانه ک ئ بهت
سرک وتنه کی چ سپاوو به گوومان کردن. ئ م به چونای باک نین، پشت
نا به ستته به کرد ی کی دیاری کراوی سازدراوی ئامانچ وون. کاری
خود به خودی و به ره م کی نادیارو به ئامانجی گگینی ک م گای
سرمایه داری به پ یو ندیک کی ک م لای ته نادیار، ئ م ش بیرو کرداری
ئ نارکیسته کان، له هر کو یک بن.

به وای مارکس، جیاواز له به چون کانی پشتر، کاتیک شش وادی

هات، چینی کرکار شش بربادکات، برژوونندی کممگای
ششگم (بمانای ئرک و ئامانجی ووتی ماددی مژوویی چینی
کرکار بگانی مژوویی کممگای سرمایداری ب سیالیزمی
زانستی) ئکات ب سرجاوی خی ل وکاتاندا، هموو ئو پوویستی
مادیان ب رجست و دابین دکات، ک ل پناوی چالکی ششدا،
ب ل ناوبردنی دوژمنکانی، و هموو ئو سازاندن و پوویستیان
ل ب رچاو دگرت، ک پوویستیکانی ئو تککشان پدکات و،
ب رنجامی کارکانی پای پوودن ن ب بکاره نانی دوورترین و
ووردترین بیروو ب چونی خزم تکار ب شش، و ئم ش ناچت س
بابتی توژین و یکی تپووری ل همان کاتدا.

دروستترین ب چوون ب ب ئنجام گ یاندنی شش ل م س رد م
ئستادا، ب چوونی مارکس، ل بر ئو و ل مدم و یکی گشتگیری ب
س رک و تنی شش ب ئاستی ووتی ماددی مژوویی ب رجست دکات ل
کممگاکاندا، ئالی تی س رک و تنی ب وونی پشاندو، دژبوونی
خی ب کاری خ بخی و ب برنامی ل س رک و تنی ششدا
پشاندو. س رک و تنی ششکان ب ند ب سازاندن و ب رجست کردنی
پوویستیکانی ه سوانی و ئامانجی وون، ب رجست کردنی
گ انکاری ل سیستمی چ و س ن رانی پ یو نندی کارو
سرما، و پ یو نندی کمم لای تی و سیاسی سیستمی سرمایداری .
گانی دموچاو ک ب دموچاو کی تر ل همان سیستمدا، شش نی،
واتای ب رپا کردنی شش ل سیستمی سرمایداریدا، ب رجست کردنی
گانی پ یو نندی ئابووری کمم لای تی و سیاسی چینای تی
، ب کمم گای کی ئابووری کمم لای تی ب چین و توژ
کمم لای تی کان .

شش جیاوازان کان و ئنجام کانیان ل مژوودا: ئوانی ل ابردودا
ب شش ناویان هاتوو، ه ن دکیان شش ب واتای گانی پ یو نندی
کمم لای تی ئابووری، ه ن دکیان ماک و ناو کی ششیان پ و
نی، ل بر ئو و ی گانی بندمای ئابووری کمم لای تی تیایدا
ونداو.

یک ل و جو لاندوان، وداوی سالی ۱۲۱۵زی ئینگلترای،
نا زای تی و جو لاندوی ئرست کرات کان بوو دژی م لیک جن.
داوایان د کرد پاشا دان بندت ب مافی خ کیشدا، م ب ستیش ل
زیاتر فراوان کردنی د س لای تی ئرست کرات کان بوو، و
ئنجامیشاندا. واتا سیستم ن گ ا، برژوونندی چینک س نتری
جو لاندو ک بوو ل ناو همان فرماسی نی سیاسی ئابووری
کمم لای تییدا، ئم ش گانی ششی کمم لای تی ئابووری نی.

ل مژوودا چ ن دین شششی زانستی ه ی، توانیوان س رجمی

تېږوانينځکاني ۱۱بردوو بېباري ډووی ۱۱استی ځیدا بگډن. یېکک لږ و
شېشې گړنگانې ،شېشې کې پېرنیکس(۱۴۷۳-۱۵۴۳)زی بوو ، بېوې ک
هېنانځخواروې ووتېکان بوو ل ۱۱ئاسمانو بې سړ زوې ، ئوېش
بېدږخستنی ئو زانستې ک ځر بریتي ل سېنتېر و ناوېندی
کېمېځې ځر ، زوې ئو ناوېندی نی ، ئو تېوورې گډور ترین شېش
بوو ل ۱۱مېژووی زانست و فېلک ناسیدا .

جووېانېو کاني کرېمې۱۶۶۶ز ، دواي ل ناوبردنی پېرلېمان ، ل
ئینگلترادا دسې تېکي دیکتاتوريانې دامېزراند ، پېچېوانې
گډانېوې پاشايې و ل ناوبردن و دېرکردنی ځزاني ستیوارت و
گوېزانېوې دسې تې پاشايې بې وليم و ماري ساې ۱۶۸۸ز. ئم
جېرېش ل جوېانېوانې ، نېتوانیو پېوېندی ئابووري سیاسي
کېمې تې بگډت ، ئم جوېانېوانېو گډانې سېروچاو ، ناچېت ځانې
شېشېو هېرچېندی ل مېژوودا بېشېش ناوې هاتېت .

جېرېکي تري ناوانې جوېانېوېکان بېشېش ، ناوېدکردنی شېشې
۱۷۷۶زې ئمريکايې . ئم جوېانېوېي ځاوېن سېرمایېو زېوېو زارو
کېيلېکان بوو ، دژي هېمان چين بوو ل ناو دسې مات ودېوېتې
پاشايې تې ئینگلترادا . ئم جوېانېوې نېتوانې باري گراني ژيانې
کېيلېداري کېيلېکان ل ئمريکادا بگډت . ئو جوېانېوې نېبوو
هېکاري گډېني فرماسيېنې کېمې تې ، بې فرماسيېنېکي تر . بېکو
کېيلېداري بېردېوام بوو هېتا هېموواري سيازدې دسېووري ئمريکا
ل ساې ۱۸۶۵ز. ئمېش نېتوانې لېسېر ئېرزي واقع کېتايې بې
کېيلې تې بهېنېت ، تېنها مرکېبي سېرکاغېز بوو . ئم جوېانېوېي
ناتوانيت بېشېشې کېمې تې بېچوېني ، تېنها وېکو زگاري نېشتماني
چاولېدکړت ، واتا تېنها زگاري ځاوېن زوې و سېرمایېکان بوو
لېژر چنگي باج و ځراجي دېوېتې پاشايې تې ئینگليز ، هېتا ل
دواتریشدا دېوېتې کېماريېانېش دامېزراندېت .

لېو شېشېشانې کې فرماسيېنې کېمې تې گډې ، شېشې ساې ۱۷۸۹زې
فېنسي بوو ، شېشې بېرژوازي بوو ، وېهېگري گډانې فکري وئا بووري
و سياسي و کېمې تې بوو . گډانې بنېتې دروستکرد ل پېوېندی
ئابووري کېمې تې و سياسي ، پېوېندي کې نوې چيناېتې
سېرمایېداريانې هېنايې ئاراوې ، سېرکېوتني چيني ناوېند بوو بېسېر
پاشاو ئېرستېکراتېکاندا ، کېتايېان بېکېيلې کشتوکاېدا هېنا ،
سيستېمي سياسي و ئابووري و کېمې تې سېرمایېدارانې چېسپاند
، هېروېها بېشېشې نېشتماني و دېموکراسي ديارې دکړت . بېم
شېشې ۱۸۴۸زې فېنسي ، بېشداري پېرليتاريا بوو ، ئمېش سېرېتاي
دسېتېکي ووبېووبونېوې سېرمایېداران و پېرليتاريا بوو ،
شېوېکي شېشې کېمې تې ل ځگرتېوو ، هېرچېند پېرليتاريا

سەرکەوتنی یەکجارەکە بەدەست نەهێنا، و کە ماری دوو می بەرژوازی فەرهەنگی بەرجەستە کرد، بەلام بوو بە چاوگەک بە شەشەکانی تری ئورووپا، و بەرجەستەکردنی بەشەک لە مافەکانی مرئیی بە شوێنیکی ئێکۆپۆکتەر بەیان کردوو شیعاری ئازادی وەبرایەتی و دادوەری بەیان دەکرد. ئەم شەشەش زۆرتر لایەنداری مرئەفانە و کەمەکانی تیانە پێشان دەدات. شەشەشی ۱۷۸۹زی شکەلی شەشەکی گەلیانی لەخەرتبوو بەکاریگەری و هاندانی بیری بەرژوازیانی بەرژوازی. بەلام ئێوەی ۱۸۴۸زی مەملەتانەکی چینی تیانە لەخەرتبوو.

بەلگەم جیاواز لە شەشەکانی تر، لەسەرردەمی هاتنە ئارای
سەرمايەداری شەشەکی چینایەتی پرەلیتاریای فەلەئەسی ساڵی ۱۸۷۱زى
بوو، بەگەمەنەى پاریس ناسراو، تەمەنى لە نەوان ۱۸ئازار بە
۲۸ئایارى ۱۸۷۱زى درەژەى گەشا، یەگەم حکومەتى شەشەگەى چینی
کرەکار بوو. لەوکاتەدا ئەم شەشەش نەبوو گەلەانکاری و گەلەزانەو
سیستەمی سەرمايەداری بە سەسیالیزم و گەمەنیزم، ئەگەر ئەمەش
بەهەکاری گەمەنى و فرەیی لە ئاوبەچونى جیاوازی ناو
گەمەنارەکان، و لەلایەکی تریش گەمارەو پیلان گەلەانى دەوڵەتانی
ئەوروپا دژی گەمەنەى پاریس لەترسى لەدەستدانى دەسەلاتى
خەیان، تەمەنەکی کورتى بەهەکرد. بەلگەم وەرچەرخانەکی گەورەى لەسەر
ئاستى ئەوروپا و جیهان خوەلقاند، بوو هەکاری ئەو وەلاتانی
ئەوروپا باشتەر مامەلەگەلە کرەکاراندا بکەن لەووی ماف
وکرەکانیا نەو.

شەشەشە ئىككىنچى بىر ۱۹۱۷ زى ۋىسىيا ، ئىمىش بىر يىگىت لى ۋە شەشە سانە
 ھەزمەردە كىرەت ، دىۋا سەنگەرى دەررە بىگەيتى ۋە كەيلەي كىشتوكەي لى
 ئىۋرۇپادا تەكشكەندە ۋە لى جەگەي سىستەمى پاترىاركى ۋە كىشتوكەي
 ، سىستەمى سەرمەيدارى دەۋەتە دىمەزەندە ، ئابورىيەكى پىشەسازى ۋە
 كىشتوكەي ۋە سەربازى پەشەۋىيەت خىستە جەگەي ئابورىيە كىشتوكەي
 ۋە سىستەمى پاترىاركى ئابدۇۋە. ئىمەشەشە لىگەي ئىۋەي بى شەشەشە
 سەسەلىستە ناۋىيەن دەردە ، بىئەم ھىچ بىنەمەيەكى ئابورىيە
 كەمەلەيتە سەسەلىستە پەۋە دىيەرنەۋە ۋە دانەمەزەندە. دەسەلەتە
 پاترىاركى كىشتوكەي گەي بى دەسەلەتە گروپپەكى خىزبى ۋە سەربازى
 بىدەسپلەن ۋە كىخراۋ. ھەرخىلەك بىۋەت ، تەنھە سەسەلىزەم نەۋەۋە
 ، ۋە ئابورىيە كەمەلەيتە ۋە سەسەلى دەۋەتە كەۋتوۋەتە چىنگە گروپپەكى
 سەسەلى ۋە سەربازى خىزبىۋە. لىگەي ئىۋەشە ئىمەشەشە بى پەندەرى
 ئىۋەي شەشەشەكى سەسەلىستە ۋە ، كەرىگەرى ئاستەۋخەي لىسەر
 شەشەشەكەنى ئىۋرۇپا ۋە ئىۋرۇپا ئىزەلەتە ۋە ئاسىيا ۋە مەرىكەي لاتىندە
 ھەۋەۋە ، لى بىشەكە بىر كەندەۋە سەسەلى ۋە دىمەزەندە سىستەمى
 سەرمەيدارى دەۋەتە تى چىن ۋە كۇبادا ئىگىدەۋەتەۋە بىشەۋەپەكى

بـرچاو.

شـشـی ساـی ۱۹۵۴زى چىن، گـگـانى كـمـمـگـاـيـى كى دابـشـبووى چـنـد چىن
وتـوـئـى كى كـمـمـلـاـيـى تى وئـابـوورى دواكـوتـو بووبـو. ئـوانـش
خاـنـدارانى زـوى وزار، و چىنـكى كـمـمـرادـر لـ دـهـاتـكان كـ
وابـستـى سـمـرمايـى بـگـانـى دـرـوى ، و ووردـبـرژوازي كـ
نوـنـدـرايـى تى خاـونـ زـويـى كشتوكاـيـى كان ، وپيشـسازيـى دـستـى كان و
توـئـى كى بچوكى ئـشـنبـيرو خوـنـدـوارـكانى دـكـرد ، ئـمـش توـئـى كى
گـورـى كـمـمـگـاـيـى پـكـدـهـانى . و شـريـحـيـى كى تـرى كـمـمـگـاـيـى چىن
بريتى بوون لـ چـشـنـكانى پـرـلـيتـاريا ، كـ پـكـدـهـاتـن لـ زـرينـى كى
جوتيارانى كشتوكاـيـى خاـونـانى زـويـى بچوكـكان ، وجوتيارـ
هـزارـكان ، و خاـونـانى پيشـسازى دـستى و، كـرـكارانى شوـنـدـ
پيشـسازيـى كان ، و فـرـشـيار گـگـانـكان. چىنى پـرـلـيتـارى پيشـسازيش
بـپـى كـمـمـگـاـيـى چىن ژمارـكـيان كـمـتر. شـشـى چىن ئـم پـيوـنـدى
ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى سـياسـيـى گـگـاـيـى بـ كـمـمـگـاـيـى كـ سـرچاو
ئـابـوورى كـانى خستـى دـستى دـوـوـتـو و ، سـرـكـردـكانى دـوـوـتـيش
، ئـوانـبوون كـ ئـندامانى حيزبى شوعى چىن بوون ، وـكو يـكـتى
سـفـيـت. هـروـهـا شـشـى ۱۹۵۹زى كوباش ، وـكو چىن پـكـهـاتـى
كـمـمـلـاـيـى تيان بريتى بوون لـ خاـونـ زـويـى كان ، و بـرژوازي
كـمـمـرادـرى وابـستـى بـ سـمـرمايـى ئـمـريـكى و ، ئـمانـ دـسـمـا تيان
بـدـستـى و بوو. شـشـى كوباش وـكو شـشـى كـانى چىن و وـسيا ،
نـيـانـتوانى كـمـمـگـاـيـى كى ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى بـ چىن
وتـوـئـى كـمـمـلـاـيـى تى كان دامـزـرـنـن. هـرـسـ شـشـى كـو ئـوانـى
ئـژـهـاتى ئـوروپا ، گـگـانى سيستـمى كـمـمـلـاـيـى تى ئـابـوورى سـياسـى
سـمـرمايـى دارى ، نـگـگـاـيـى بـ سيستـمى كى ئـابـوورى كـمـمـلـاـيـى تى بـ چىن و
چـوسـانـو . تـنـهـا گـگـاـيـى سـمـرمايـى دارى بازايـى ئـازاد بوو بـ
سـمـرمايـى دارى دـوـوـتـى ، شـشـى سـسـيـالىستى نـبوو وـكو هـنـدـك لـ
بـيريارانى بـرژوازي وليبراـيـى بـيانـدـكرد .
بـپـى بـواى هـنـدـك لـ نووسـر بـرژوازي و نيشتمانـيـى كان ،
كودـتـاكـانى كـ وويانداو لـ كيشوـرـكانى ئاسيا و ئـفـريقـا دا ، بـ
شـشـ ناويان بردوون. وـكو كودـتـاى ۲۳ يوليـو ۱۹۵۲زى مىسر دژى
پاشايـى تى. هـروـهـا كودـتـاى ۱۴ تـمـوز ۱۹۵۸زى عـراق دژى پاشايـى تى .
وـكودـتـاى بـعـسـى كـانى سوريا لـ ساى ۱۹۶۳زى دژى بـگـاـيـى تى.
هـروـهـا كودـتـاى ۱۷-۳۰ تـمـوزى ۱۹۶۸زى بـعـسـى كـانى عـراق ، دژى
سيستـمى كـمـمـارى عبدلـحـمان عارف. هـمـو ئـم كودـتـا يانـو ئـوانـش
كـ ناومان نـبردوون ، نـيان توانيوـو سيستـمى كـمـمـلـاـيـى تى ئـابـوورى
بـگـگـان ، بـسيستـمى كى بـ چىن و چـوسـانـو و بـ كارى بـكـر . لـسـردـمى
سـمـرمايـى داريدا شـشـى كـاتـك پاـيـو ماناي دـبـت كـ گـگـانى بـنـدـتى

بکات له په کها ته ئا بووری کمم لای ته چینای ته به کمم لگا یی کی به چین و چوسان و، به داخو و ئم ش هه تا ئستا ویند داو. ناوانی جو لانه و و خپشانندان کانی باکوری کیشوری ئفریقا، به ششی به هاری عر بی، ناوو ناو نیشان کی هه یی و ماکی گوانی یشیی پی یو ندی کانی ئا بووری و کمم لای ته هه ند گرتیوو و به رجسته ی نه کرد له کمم لگا کانیاندا. بنده ته ناوی به هاری عر بی ده گوتی و و ئلهامی له شش کانی به هاری ۱۸۴۸ زی ئوروپا و و رگرتیوو، یان پلایان به یوو. ئمانش نه یان توانی سیست می سرمایه داری بگوان به سیست می کی شایسته به زیان کی سدر میانی، به چوسان و و کاری به کر به مر فکان. هر جو لانه و و یک و خپشانندان، گوانی دموچاو مان و و هه مان سیست می ابردو و له خبگری، له ستای سیست می سرمایه داری، ماناو دلال ته وودانی شش له دست دات.

خپشانندان کانی ئران له بهر شنایی شش کانی ابردودا:
له وانگی ئو شش شانی له ابردودا و یانداو، باس کی کوورت له ناو و کی جو لانه و و خپشانندان کانی ئران ده کین. ئو و ی ده گوتی و و سر جو لانه و کان و خپشانندان کانی ئران و پلاتف می (ژن-ژیان-ئازادی)، په رج می کی یف رمیستی و فمینستی نه ناگستگیر، نه یوانیوو د ر بی ناو و کی شش کی کمم لای ته گستگیری هه م لایان بهت و له خبگری، هر چه ند هه موو چین و تو ل کانی کمم لگای ئران به شاری ته دایکن. هه ز کانی خک له در و و و ناو و ی ئران، هه شتا نازانن به وونی چیان ده و و و له دواتر دا چی داد م زرینن، پی یو ندی کمم لای ته و ئا بووری کان چی به سدر دینن. له ستای سرمایه داریدا، هر گوانک کم سیست م له بنده ته و هه ند ته ک نهت، و سیست می کی ئا بووری کمم لای ته به چین دان م زریت له جگایدا، ناچ ته خان ی شش و شش گ ی و. له خ و و هر جو لانه و یک و خپشانندانک به شش بزانهت ده ک ویند هه یی کی گ و و و، هر و و کو ئو و ی بانگ وازد کریت به پشتیوانی کردن و له گمان بن له ششی ئراندا، به واش به کخراوی چینای ته نه بهت، بانک و دوو ه و ا. له گ ب و و و اتای کخراو بوون، کم بوون و یی له چوار چه و ی ئا مانج کدا. بیرکردن و و و گرنگیدان به کاری خود به خود، هه مان ئو و بیرکردن و یی کم به خپشانندان کانی ئران بیرد کر ته و و، هه مان بیرو و به چون کم هه یی جانی س زوعا تیف ئکات ته ئا مانجی س ر ک و تنی شش، هه مان به چوونی ئا نارکیان ی باک نینیان هه یی. ئم ش س ر ک و تنی شش به خوا ئ سپریت. له لای کی تر کمم لک له به ئا مانجی و نا وونی خپشانندان کانی ئران،

بـرگـی کـوردایـی تـی دـکـات بـبـردا ، لـبـرئـوی ئـاگـری ئـو
 خـپـشـانـدانـانـ، بـ پـریشـکی گـیان لـدـستـدانـی کـچـکی کـورد خـش
 بـوـو. لـلـایـی کـی تـر کـمـمـمـک ئـاـی شـاهـنشـاهـی اـبـردووی ئـران
 بـرـزـکـنـو. ئـم اـکـشـان اـکـشـانـ، بـبـگـی ئـو یـ کـ
 یـکـگـرتووی کـی کـمـمـمـایـی تـی چـینـایـی تـی لـسـر ئـاستـی کـمـمـگـای ئـران
 بـوونـی نـی ، خـپـشـانـدانـانـ کـان ئـا مـانـجـی وونـی سـرتـاسـری شـشـکی
 کـمـمـمـایـی تـی ئـابـووریـان نـی. ئـو بـچـوونـی کـ لـپـشـتردا بـیـانـمـان
 کـرد بـ سـرکـوتـنی شـشـگـی گـور و گـور نـتی سـرکـوتـن دـکـات.
 لـبـر ئـوی خـپـشـانـدانـانـ کـانی ئـران لـشـی کـی بـ سـر ،
 لـهـرکـاتـکـدا بـت دـکـوتـ چـاکـو و سـردـنـتـو. لـبـرئـو
 لـسـر کـمـنـیستـ زانـستیـکـان پـویستـ پـر نـدن بـکـاری
 خـود بـخـودیان و دـاـدـی سـزداریان بـ هـیچ خـپـشـانـدان و
 جـوانـو یـک بـوای پـلـنـهـنن و نـبـت ، هـرجـوانـو و خـپـشـانـدانـک
 ئـا مـانـجـدار بـکـن بـئـا استـی هـو و شـانـو یـ سیستـمی سـرما یـداری و
 دـامـزرا نـدی کـمـمـگـای کـی بـچـین و چـوسـانـو یـ مـر ف لـبـرچـاوبـگـرن
 ئـا مـانـجـمان بـت . لـشـی یـک چـاوی نـبـت و مـشـکی نـبـت نـا تـوانـت
 بـئـا استـی دـروست بـکـات. مـارکـس دـت ، تـکـشـان دژی سـرما یـداری ،
 بـشـو و یـکی سـردـمـیان و لـ سـنور کـی بـا تـردا و بـبـایـی خـکی تـر و ،
 تـکـشـانی کـری کـری یـ دژی سیستـمی بـرژوازی (سیستـمی
 سـرما یـداری لـبرایـی) ، ئـاوات و ئـار زوی شـشـی سـیالیستـی
 نو (زانستـی) بـریتـی لـسـرکـوتـنی پـر لـیتـاریـا بـسـر
 بـرژوازیـدا . کـخستـی کـمـمـگـای بـشـو و یـک کـ هـمو جـاوازی
 چـینـایـی تـی کـان لـناوبـات . و کـو ئـوانـی کـ لـ اـبـردوودا بـ شـشـش
 ناویان بـردو و ئـو و ئـرکـشی جـبـجـنـکرد . ئـوی ئـستا لـ ئـران
 دـگـوزـر ت ، خـپـشـانـدانـان هـگـری شـیعـاری بـرژوازیـن کـ خـی لـ ناو
 (ژن - ژیان - ئازادی) مـاسـدا و . ئازادی فـمـی بـیرکـردنـو یـ شـشـی
 بـرژوازی فـمـی نـسی بـو ، و بـیریارانی لـبرایـی دایان شـتـو و
 پـیدـنا سـر تـو ، ئازادی لـ لای لـبرالیزم ، هـسـوکـوتـی ئازادانـی
 مـر ف بـ بـها کانی بـرژوازی و سـرما یـداری و ، خـی لـ ئازادی
 خـو نـدار تـیدا دـبـینـتـو .

ئـو و تـی یـ مـارکـس دـکـم بـکـتـا تـوانـین لـ بار یـ شـشـ لـ
 سـردـمـی سـرما یـداریـدا ، دـت : کـمـنـیزم لـ هـمو بـزووتـنـو کانی
 اـبـردو و هـتا ئـستا جـاواز تـر ، ئـو یـ کـ هـمو پـیـو نـدیـکانـی
 بـرهـم هـنان و هـسـوکـوتـکانـی اـبـردو و ژـر و ژوور دـکـات ، هـمو
 مـلوومـرجـ مـرجـدار سـروشتـیـکانـی اـبـردو و ، کـ بـرهـم هـاتـووی
 اـبـردووی مـر فـن هـتا ئـستا ، دـما لـرا و لـشـو سـروشتـیـکـی و خـرا و تـ
 ژـر چـنگـی دـسـا تـداران ، بـهـوشـیاری و چـار سـری دـکـات .

١٠- الموسوعة السياسية ، مفهوم الثورة ،

نووسه رانی کورد، بدهست خه یان نییه، خه یان خسته ته نهو گه ژاو یهک، ئه وان له نووسینه کانیان فه رمان ده کهن، له هه موو با به ته کهدا وشه ی ((ده به)) ((په ویسته)) به کار ده هه نن، که چی له دواتر دا ده نووسن، ئه مه ته نیا په شنیا رکه، چه ندین شیکاری سیاسی ده کهن، یه که که ده به نه لووتکه، ئه وی دیکه به نزمی سه یر ده کهن، گرنگ ئه وه یه بنووسن، نووسینه کانیان ئامانه کی که سی و خودی به که، خه یان وه که پا ئه وان ده ته په شچاو، سه یر په پا ئه وانیه تییا ته نیا له چه ند مه تر کی ده وو به ریا ته نه پاره، ئه وه گه له وه ی که مه هه رزه نووسه ری دیکه په یدا بوونه هه موو شته که رته ده که نه وه، ره زیان له ده گیر، به مه خه یان ره ز له خه یان ناگرن، هه ند کیان هه ن، له هه موو که و که بوونه وه قسان ده کهن به به ئه وه ی که ته به کانیان خو نه ده ته وه، ئه وه وه که ئه وه ره ژنامه نووسه هه رزانه وان به به شته که ده ربار ی که شه کان

بزنان، بځيان مايکه کانيان همدک وتنه سږ کساني نهو رووداوگان، له نهو ندي کښه ناخښکان بځورباني دلهن هست چنه، نايابير لهو ناکه يوه ته بکيتو، قورباني هانددا تاوانک بکات، دياره نهوانه شسږ بځوتابخانه ي نهو نووسراننه دبه و پويست بکاردهنه، زربهي نووسرانې دونه گفتوگي قووت له گدا سازدکا، ببه چونه تکشکاوکاني خي جخت له بږدو و امبوون دکاتو، کچي له بنده تدا تنيابريگي دواوې کتبه کاني خنده تو، که زږ جاران تنياب به پناسي کتبه کان دانراو، کاتکيش بچووني خت دده ي گوگرکي باش، کچي له نووسينه کدا به ناوي خي نهو بابته به او دکاتو، دسني خښه هرچي بچووني جوانه گواستهو.

پښکي هږ کتبه کي نووسري کورد بخوښنهو باس له پښکوتن و گښه سږ ندي کهمه گد دکات، به نهوي بزانه بنه ماکاني پښکوتن و گښه سږ ندي به پي شوږن و سږد م چنه، چنده لاپه يک بهو باس رښد کاتو، وک نهوي نهو له گده نه مدها نه به و له فرياي کي دیکه دا هاتبه و ديهو به پي داښتنه سقه تني کاني کهمه پښخا، لهو لاوش له گفتوگه لابه لاکاني نهويان و چايخانه کان کساني دیکه به نه زان سهير دکا، له مژوودا دسټکي باهي هيه، لهوي که سايه تيه کان به گوما و ناپاک له قهم بدات، نه گږ نووسر که ش نينتماي به حزبک هبه، نهوا لايه نگر و ه وادارانې حزبکي به رامبهريان به نه زان دژمږن.

سهير وک نهوي به نووسرانې کورد (له م هږمه) کتبه نه خوښنهو، وک کساني ناسايي تنياسهيري تکتک و فيسبووک بکن، خښيان وک قارمه نهکي نهو نهو دوو ته بزانه، به نيم جی و دښتخه شيه کانيان به رامبهر هاو له يه کچوو کانيان، وک نهوي گو له هيج گرانپه نه گرن دن باس له گږوري هونري به گانه بکن، کچي کاتک گو له گرانپه دگري، به ژيري دښتکردو سټکراو. دبه و پويست به شو يک دنيا و مښکي نهواني دا گيرکردو، دنيانوه دښتکاري هونر و نه دبياتي گلاني دیکه بکن، به نهوي زمانه کان به ته واوي بزانه، نه مجرر گڙاو يه جگ له نه خښي درووني هيج شته کي دیکي په نانه، چار سه رښي تنياب به خوداچوونه وي به خوښندنوي زياتر، تا بزانه نهوان له گڙاو يک دان و دونياش له تاسته کدا هنگاو دنه، رخنه له نه فها توون و هگ و دانتي ده گرن، به جرک هه موو کتبه کانيان خوښه نهو، دواتر دږد کوه، تنياب چنده وت يه کيان له نهو ندي واي فيسبووکي يه که له هاو يه کانيان بينوو، کچي له بنده تدا کابري نووسري فيسبووک وان وت و قسي خي تي و به ناوي

ئەفەلاتوون و تەست و حەزەتەف کردوو.
گەژاویکی دیک و نەخشیکی دیکە نووسەرائی کوردی (ئەم
هەرمە) بەهیچ شەوێک بەرامبەرەکانیان ناخوێندوو، ئەو جگە
لەوای لەر و لەویدا بەشەوێکی نا کە باسی لە بەرهەمی
نووسەرەکانی دیکە دەکەن، وە دەرمان ئەکەر ئەو شتەکی جوانی نووسی
بە، ئەوا ئەو نەزم دەبێتوو، لەکە و سەمینارەکاندا زەر بە جوانی
دانیشتوو و خەیی وەک میوانی شەف دەبینە، کەچی کە دەتە دووان،
هیچ رەشەبیریەک لەوتەکانی نابینەر، بەشەوێک ئەو جلەبەرگەیی
لەبەریدا یە لەی خەسار، ئەو جگە لەوای نووسەرائی کورد لەواتانی
ئەورووپا و دەرەویدا بەجەرەکی دیکە سەیر دەکەن، بەو بیانووای
نووسەرائی نەو هەرمە نەگەژاوان و دونیا یان نەبینوو، کەچی کاتێک
خەیی دەتە دووان، هیچ رەشەبیری و کەلتوورەکی جوانی ئەو ئەورووپایە
لەی نابینەر. بەیە چارەسەری ئەم نەخشیە تەنیا بەتەوانین و
خوێندنەوای کتەب و گەژاوان و سوێان بەنەو ئاستی پەشکە تووی
ئەدەبیاتی گەلانی دیکە چاسەر دەبە، ئەو کات بە باس لە پەشکەوتنی
کەمەگە بکات.

ئەقەلیۆشەنی کتەبە . . نەوزاد بەندی

هەبەت جاران ، واتا پەنجە شەست ساڵ پەش ئەستا ، خەبەر
مەزگەنەدا ئاوی ئەخواردوو، لە زەرەبی ما و بەردەم مەزگەوت و
شوێنە گشتییەکاندا مەزگەنەیک دانرا بوو ، جەمەکی فەقەنی بە
لاستیکەکی تەلەفۆنێک درێژوو بەستراوی لەسەر دانرا بوو ، هەتا
ئاوی پەخەنوو . . دواي ئەو تەرمەزە ئاوی پەیدا بوو ، مەزگەنە
نەما ، ئێنجا بە تەپە بوونی ساڵان، ساردکەرەوای ئاوی هاتە ناو
ناوانوو، ئەمە خەبەر ئاوی فەلەر و دەبە ئاوی سەرمەر ئەخەنوو،
ئەم ئەقەلیۆشەنی ئاوخواردنەوای، واتا پەشکەوتنی هەکارەکانی ئاوی
خواردنوو ، ناکرە بێن لەبەرئەوای مەزگەنە نەماو، ئێتر خەبەر
ئاوی ناخەنوو، یان مادام تەرمەزە ئاوی کەم بەتەوو، کەواتە
مەزگەنەکان تەنووای و پەویستە بە زووترین کات کارخانەکان تەرمەزە
دروست بکەنوو.

کار بایش به همان شو، قوتیلای آن، قوتیلای نوت، چرای نوت، لکز، گپی پی سیدی زرد، نیل، لید. ئمان کمم قناغی پشکوتنی وناککررون لمر فای تیدا، شتکی نائاسایید خم دامانبرگر لوی خککک وازیان ل قوتیل هناو، ناتوانین بپین ئو خککک چن ل تاریکیدا ئژین ل کاتکدا لکزی غار و نوت به تواو تیی پشتگو خراون.

به همان شو زرینای شنبیران ئستا، خن ل خکک ئگرن ک بچی بواوکراوی کاغز ناخو ننو، بچی ما بکان کتبخان یان تدا کممب تو؟ بچی شنبیران ل بازارا کاند کتب و ژنام و گفاریان ب دست و نیی؟ ئم د خ ب ئو ئگگ ننو و کمم مگا ب لاداد براو و شنبیری پوکاو تو و کتب کارک نار کراو. ئیگگ ننو ب ئوی میللت گمژ بوو و سرقای غریز جستید کانتی، هندی کی تریان د خ ک ب دس تداران ئگگ ننو و ک ب هایان ل کتب و شنبیری سندن تو و کاریان ب خ کی جاهیل و ن خوند وار ئوات، ئن ب ی کتب بی کاغز پراو لزو توو، چونک دفت ر د لار جگای گرت تو و دس تداران بانگ ش ب ن خوند واری و گمژی د ک ن، بام ئو باس ناکن پش دوو سد سا ئمانک دوو س ه زار لاپ بوو، دواپی ئو ئمانی نو ب دوو سد لاپ دا ئنوسرا، ب نمون ئمانی پیرمرد و زریای ئرنست همنگوای ناگات دوو سد لاپ ل شست کانی سدای اوردوودا خاتای ن ب ی بردو، ل کاتکدا ئماننوس ک نکانی وک مارسیل برست و همرمان م لفیل و تبتی ئمانکیان ب چ ند ه زار لاپ ئنوسی، ئ ه کارکای ئیف لیوشن بوو له وورد کاری ز ر ب چ بوون وای کورت. جاران ل کوردستانی باشوردا یک زانک ه بوو، ئستا سدان زانک و پیمانگای میری و پریفیت هی، جاران ل ه موو کوردستاندا یک ک نایی ت ل فزی نی تایبت ب س رکی فرماند و چ ند پخش کی ادیی و چ ند ژنام و گفارک ه بوون ک زیاتر باسی س رکی فرماند یان ئکرد، ئستا ه زار ها ک نای بینراو و بیستراو و نوسراو و پگگی هونری و کولتووری و شنبیری ئنت رنست هی، ئ ئم ئیف لیوشن، پویست ناکا ب شتکی نام تماشای بکین.

ل استیدا وک چن ئاو ل مرکانو و ئیف لیوشنی کرد ب پرداخی س رمر و فلت ری تایبت، به همان شو بواوکراوی س رکاغز، ئیف لیوشنی کرد ب سکرینی کمپیوتر و پاد و م بایلی زیرک، من سدان قممی تایب تم ه بوو، ئستا ه موویان ل کار ک وتوون، چونک قمم ئیف لیوشنی کرد ب کیبرد، ناکر مادام من ب قمم نانوسم، ب خم بمم ن خوند وار، ناکر ل برئوی من کتب و

ژنام و گډ قاري کاغز ناکم، گومان له ښښيريم بکر، چونکې
من ئېم له ځې کاناځې کاني يوتيو بڼو گو له کتب ښگرم که به
زمانه کې پاراو و خپرا بهم ئې خوښتو، تېرانه له گشته
دوور کاندې ښنگې بهم گو له چنډ کتبېک بگرم له کاتېکدا
پېشچل سا له و ماوېدا پېنجا لاپښې کاغزم به
نډې خوښرايو. ئې و مانانې جارې له بېردم عېلادينې نوتېکدا
به چنډې ها شې و دانې يې کيانم به تېواو ئېکرا، ئېم له ځې
کناځې کاني سينې ماو، به بېرترين کولتې 4k و 8k له چنډ
سعاتېکدا تېماشايان ئېکېم.

40 سا پېش ئېستا، کاتې خپلېکې سرقاځې کتب و ژنام و گډ قاري
کاغز بوون، خپلېکې له کامېرا و سر سټېچ ئې ترسان، ښنگيان سوور
ئې بڼو و دېميان تېتېځې ئېکړد و هېناسېيان سوار ئې بوو، يان
اېانډېکړد وېک له دېنډېکې اېېکېن، بېمام ئېم ښگېنچېک، مناځېک،
پېرېک له بېردم کامېرا و مايکې کناځې کاندې نامادې و ځېامي
پرسيارېکان بداتې و ځې خې دېردې بڼو و ځنځې کېمېاېتې و
سياسي دېگرت، له دېزېکاندا قسې هېي.

کېواتې هېځېکې کوشنډې ئېکېين کې ئېفېليوشنې کاغز به کېبېرد،
کې بوونې وې کې و بېنې ئېدېبېکېان، به تېځې کېمېاېتېيېکان و
پېگې ئېليکترېنيېکېان، به زېبرې کاريگېر له ښښيريې پېناسه
بکېين. کېوتوويندې کېنېپرستېي و نوستاليزياوې ئېگېر ځېمان له
کېبېرد بېت و گېرانيې به کاغز بېځېين، چونکې وېک چن عېرېبانې
تريشقې و دوو ئېسپيې ئېفېليوشنيان کړد به ئوتومبيلي کارېبايې،
به هېمان شوېش قېځېمي پارکېر و شېفېر ئېفېليوشنيان کړد به
کېبېردې ئايفېن و سامسېنگ.

پېم سېرې ښښيرېک بېت ئېوې کتبېي کاغزېتان بېدېستېوې نيې،
کېواتې ئېوې نېخوښندېوار و بېربادن، بې مادام کتبېي کاغزېکان
تېزيان له نېشتووې و فرېشگاکانې کتبېي دايدېخن و له جېياندا
فرېشگايې مېبايل و کېمپيوتېر دېکړنډوې، کېواتې ميلېت ځېگايې
نېزانيې و گېمېي هېڅېڅېاردوو!! به پېچېوانېوې ئېوې ئاوې پاکېي
ئېستا ئېخورېتېوې زېر له و ئاوې بېنخنکاوې قېوزېگرتووې مېرکانې
جارېان، پاکتر و سازگارتر و تېندروستېر، ئېم ځېک تېکېاېان
ځېژانې دېيان لاپېه له سرې ئېنټېرنېت ئېخوښنډوې، له کاتېکدا
جارېان خوښندېواريې و ښښيريې تايېت بوو به چينېک کې له
زانکېوې دېستې پېدېکړد و .. له دواي زانکې زېريندېيان واريان له
خوښنډوې ئېهېنا و ئېيانووت ئېتر نېرې ژيانې کرداريې، واتا
خوښنډوې له و سېردېمدا، جېرې بوو له مانسيېت و ځېون و ځېيا،
وېک چن له ئېوروپايې کناځې خوښنډوې ځېمان و شانې، زياتر هې

چینی بـرژوا و نـبـمان و وـجاخزادـکان بوو.

بـمـام ئـمـم لـ مـمـستایـکی مزگـوت، هـتا فرـشگایـکی دـستگـ، تا نـخـشـکی ناو قاوشـکانی خـستـخانـ و باخـوانـک، ئـژانـ لـسـر هـمی ئـنتـرنـت بـبـت ئـخوـنـنـو و کومـنت ئـنووسـن و ئـخـنـ ئـگـرن و باری سـرنجی خـیان دـردـخـن.

هـندک بـ حـق و ناحـق کتـبی کاغـز ئـکـن (کـ خـم یـکـکم لـوانـ (مـمـمـ بوو بـ ژـر کتـبی کاغـز و، له کاتـکدا هـندـی لـو کتـبانـدا خوـندوومـتـو، هـزاران هـندـم لـ مـبایلـکـمدا خوـندـتـو و نویسو. بـ جـرـک لـ زـرینـی و وـاتـانـدا لـ گـای مـبایل و کـبـرد و، شـشـش بـرپا بوو، هـر لـ یـی نویسنی ئـلیکترـنـی و، ئـمـم گـنـدـکاران لـ هـموو دنیا دا دـدرـنـ دادگا، لـویش زیاتر لـ هـموو دنیا دا، دیکتاتورـکان یسوا و مـحکوم دـکرـن و لـ هـر کوـ دـربـکـون، بـر تووـی و ق و گاتـجـی و فیکـکـشانی خـکـکـکـون، بـ جـرـک لـو کاتـو و قـمـم بوو بـ کـبـرد و کاغـز بوو بـ سکرین، دـسـا تدارـ گـندـ و مافیاکان بـ دـگـمـن دـردـکـون، زاریان چوـتـ کـیلـ و لـ دـست ئـژنامـنووسان هـدـن و بـ دزیـو گـشت ئـکـن و هـیچ کـسـ نازانـ لـ کوـ ئـخـو و، ووتـیـک بدن هـزاران کـمـنتی و ق و زبر دـن به گزیا نـدا، ئـمانـ هـمووی ئـگـتـو و بـ ئـو و ی ئـمـم هـموو کـسـ کـم و زـر ئـخوـنـتـو و ئـنوسـت و ئـخـنـ ئـگـرت، به ئاگاداریی خـی یان بـ بـ ئاگاداریی خـی، بوو تـ شـنـبـر.

به استی من پـکـنـنم بـ شـنـبـرک دـت بـت: (من فـیسـبوکم نیـ، من ناچـم تـ کـمـمـایـتـیـکانـو، تـی کـمـمـایـتی بوو بـ جـگای جنـو و هـشـ و تـکچوونی خـزان، ئـنتـرنـت تـها پارـ و کاتی مـرـف ئـبات، بـها مـرـفایـتـیـکان و ئـز و ئاستی خوـندـواریی بوو بـ قـچی قوربانـی ئـنتـرنـت و مـبایلـی زیرک ، هتـد)

لـ کاتـکدا بـ ئاگایـ یان خـی لـو نـبان دـکات کـ لـ هـموو سـردـمـکدا نووسـر و خوـنـری جنـوـفرـش و خـفرـش و خاکـفرـش هـبوو، ئـ ئـمـم ئیفـلیوشنی اگـیانـدن وایکردوو هـموو کـسـ ئاگای لـ هـجوـکانی شـخـ و شـوکی فـزـی بـ، بـ هـمان شـو و ئـو جنـوانـی کـ جارـان لـ ما و کـانـکانـدا بـرگـوـمان ئـکـوتـن، ئـمـم لـ تـ کـمـمـایـتـیـکانـدا بـرچاوـمان ئـکـون، و اتـا تاوانـکـ تاوانی ئـنتـرنـت و مـبایلـی زیرک نیـ، بـکو تاوانـکـ هـر بوو، بـمـم ئـمـم ئیفـلیوشنی اگـیانـدن وایکردوو هـموو ئاگایان لـ ئاکار و فتار و گوشتاری یـکـتر بـ، لـ هـمان کاتدا گـان بـ دواي دـرمانـکدا لـ گوگـدا، یان چـنـتی بـکارهـنـانی

نام لږک، سیمف نیای کی بیت ه ښ و م زارت، تابل ی کی پیکاس و سیزان، فیلم کی شین ک نری، ووت ی کی سپ ن زار، ل کدان و ی ف رموود ی پ غ م ب ران، م ز ه ب کان، کت به ئاسمانی کان، ... د ریای ک زانیاری ک ت ک ای ک م گ ا ل مند ا ک و ه تا پیر م رد ک ئ یخو ن ن و و تاوتوی ئ ک ن و ئا و گ ی د ک ن ل ن وان خ یاندا، ئ و و خ ی ل خ ی دا گ و ر ترین کت ب خان ی ب خ ای و ب خ رای ی گ ش ب زانیاری و بیر و هزری ت ک ای مر ق کان د دات، هر ک س ک ب پ ی ح ز و تایب تم ندی خ ی، ئ و یش ئ و ئ یف لیو ش ن س رتاس ری ی ق م و کا غ ز، ک ل ئاست کدا ناو ست و پاشان داه نان و ئ یف لیو شنی تریشیان ت دا و و د دات، ب م پ نسپ س ر ک ی کان هر ه مان پ نسپن: پ خشی ن شیری و زانیارین، ت نها ت کنیک کان یان گ ا و ن .

کت ب \ ک م م شیعری جیها نی . و ر گ ا نی س لام ع بد و ا

[پ خو ن ن و ی ئ م کت ب ک لیک ی ئ ر ب ک ن .](#)

[SalamAbdullah_SherDownload](#)

ل یادی 37 سا ی تاوانی ئ نفال . کورد سا ی د چ چاک کوردستان

37 سا ل م و پ ش، ر ژ می ب عس ی ک ل گ و ر ترین تاوانی کانی س د ی بیست می ل ئاستی جیهان ب رام ب ر ب گ ل ی کورد ئ نجامدا ب ناوی ئ نفال، ب عس ل ماوی 8 سا دا 4 تاوانی جین سایدی

بەرامبەر بە گەلەكەمان پيادە كرد " كەمەكۆزى فەيلى، جينەسايىدى بارزانی، كیمیا بارانی ھەبەجە و جينەسايىدى ئەنفال"، ئەنفال گەورەترین و بەرفراوانترین پڕسەیان بوو، لە دواى كەمەكۆزى رواندا گەورەترین بوو لە جیهان لە دواى جەنگى جیهانى دووهم بە داخووە سا لە دواى سا داواکارییهكانمان دووبارە دابەشوو، وەعدو بەبەندەكان دەسلەت ئەنجامیان نابەت، حكومەتى كوردستان كە بەرھەمی قوربانی و خەباتى ئەمەم بوو، كەچی بوو حكومەتى لایەنگرى تاوانبارانى جينەساید، بە ئەمسا لیستی داواکارییهكانمان كەم دەكەینوو بە :

1- دادگاییکردنى تەمەتبارانى ئەنفال، كە لە رەكەوتى 20-5-2007 ۱۱ بە یارى دەستگیرکردن و دادگاییکردنى بەشەکیان دەرچوو لە لایەن دادگای بەی تاوانەکانو، داواکارین ناوەکیان بەدرەت پەلیستی ئەنتەرپول و دامودەزگاكانى كوردستان وەك تاوانبار بیان ناسن و حیزبەكان بە تايبەت دەسلەتداران لە ریزەکانیان دەرین بکەن و ئەستە پاکی خەیان دەرەبەن لە بوونی تاوانبارانى جينەساید لە ریزەکانیان.

2- ھەنانەوێ روفاتى قوربانیان و ئەنجامدانى پڕسەکانى شیکارى لە زووترین کاتدا بە ناسینەوێیان.

3- حكومەتى عێراق داواى لەبوردن لە قوربانیانى جينەساید بکات، ئەمەش ئەركى سەرەك كە ماری عێراق، بە داخووە پەستەكە بە دەست كوردەوێ.

4- ھەموو لیستەکانى موچەى "شەھیدان، جينەساید، بریندارانى چەكى كیمیاوى، زیندانى سیاسى، پەشمەرگەى دەرین" بەاو بکەندوو لە بوونی گەندەى و ناوى تاوانباران پاك بکەندوو.

5- سەربازگەى تەپزاوا لە فەوتان و لە ناوچوون رزگارەبکەت و بەپەلە بکەت بە مەنەمەنتەكى شایستە بە قوربانیانى ئەنفال، چونکە سەربازگەى تەپزاو بە ھاوشەوێ سەربازگەى ئەشفیتزى ھەبەتەست، ھەبەگرى دەیان پەيام و چیرەكى قوربانیانى ئەنفال.

6- وەبەم بە داواکاری كەسوکاری قوربانیان بەدرەتوو، جیاوازی لە نەوانیان نەکەت، ئەوانەى خانوو و زەویان بە دابین نەکراو بەیان دابین بکەت، ژيانى شایستە بە تاقانەکانى جينەساید، رزگارەبووانى گەلەى بە كەمە، رزگارەبووانى ئەنفال، بریندارەكان و ... دابین بکەت.

7- داواکارین لە بەرپرسە، بە رەزگرتن لە قوربانیانى ئەنفال ھەموو دانێشتن و وەندە گرتن و سەردانیکردن و بەشداریکردنەكى پڕسەى 423 تەمەتبارى ئەنفال و ئەوانەى ناویان لە لیستەكەدا نییە رابگرن بە تايبەتیش 258 كەسەى ھاووەلاتى ھەرمەمى كوردستان، جووێ

سیاسیان رابگرن، رز ل 182000 قوربانی ئنفالمان بگرن .
8- هـر بـشـدارییـکی سیاسی لـ سـرـرـك فـوجـ جـاشـكان، سـرـرـك مـفرـز
خـاسـكان، ئـامر سـریـكـكان، رـفـیق حـیزبـیـكـكان، ئـمـن و ئـیـسـتـخـبـارات و
تـواری رـژـمی پـشـوو قـدـدـغـ بـكـرتـ.
9- لـكـكـیـنـو بـكـرت لـ هـكـاری وـرـانـكـردنی سـرـبـازگـی دـووبـز دـوا
مـنـزگـای هـزاران ژن و مندای ئنفالكراو و نـپـاراستنی.

رـكـخـراوـكان:

رـكـخـراوی كوردستان بـ جـینـسـاید - kwg
- تـیـیـ رـكـخـراو كوردستانیـكـان لـه پـناو دادگای تاوانی
نـوـدـوـتی - Koncicc
- تـیـیـ ئایـكان كوردستان — IKN
- رـكـخـراوی قـدـدـغـكـردنی چـكـی كـوژ لـ كوردستان — OAWMD
- رـكـخـراوی هـمـمـتی دادپـروـری — OJC
- رـكـخـراوی جـیهـانی بـ چـكـی كـیمـیاوی و بـایـلـجـی - www
- هـمـمـتی ژیان دژ بـ ئیـعدام لـ كوردستان
- گـفـاری تـبـزاو
- رـژـنامـی نـگـر سـلـمان

▪ رـكـخـراوی ما نـو بـ پـرسی شـهـیدان و ئنفالكراوان
- كورد ساید چـچـاك كوردستان